

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Influxus appetitûs sensitivi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

voluntatem vi efficacia sibi impressa per prævium voluntatis actum, concedo; sine illo, nego: ergo intellectus efficienter movet voluntatem, ex propria solam ratione, nego; ex efficacia ipsius voluntatis sibi communicata, conc. Ad 2. nego min. & probationem distinguo: Voluntas præcise secundum se sumpta non potest esse ratio, cur actus potius sit hujus quam illius speciei, concedo: supposita indifferenti propositione objecti, nego: tunc enim ex intrinseca sua electiva & dominativa virtute habet, ut se determinet efficienter tam ad exercitium quam ad speciem actus.

§ II.

Influxus appetitus sensitivi.

5. **CONCLUSIO** secunda. *Appetitus sensitivus in voluntatem tantummodo insuit ex parte objecti indirecte & quoad specificationem actus.*

Ratio est: Passio, vel affectus appetitus sensitivi est remota ratio, quod objectum proponatur ut conveniens vel disconveniens: sed objectum propositum ut conveniens vel disconveniens specificat actus voluntatis: ergo passio vel affectus ab appetitu sensitivo proveniens est remota ratio, cur voluntas hujus vel illius speciei actus producat: & hoc est indirecte & remote influere in specificationem actus. Major constat per experientiam: quia quo modo aliquis est per affectum & passionem dispositus, taliter solet de objecto indirecte judicare.

6. Dices, S. Script. & S. D. tribuunt passioni vim abstractam & impulsivam voluntatis: sed hoc secundum proportionem objectorum significat effectivam impressionem in voluntatem: ergo, Maj. patet ex ep. ad Rom. 7. *Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae, & captivantem me in lege peccati* Jac. 1. *Unusquisque tentatur a concupiscentia sua abstractus & illicitus.* Dan. 13. *Concupiscentia subvertit cor tuum.* Et S. D. q. 26. de Ver. a. 6. *Ex concupiscentia voluntas inclinatur ad consentiendum concupisibili, vel ex ira ad volendum vindictam.* & a. 7. *passiones, inquit, impellunt voluntatem.*

Resp. Cunctis hisce autoritatibus tantum significari impulsivum & motionem illectivam seu allectivam (ut ostendunt verba Jacobi) tenentem se ex parte objecti, non proxime, sed remote in quantum intellectus propter passionis vehementiam remissius proponit honestatem objecti, & efficacius proponit delectabilitatem objecti concupisibilis.

§ III.

Corollaria.

7. **Colliges** ex dictis primò: Neco per absolutam DEI potentiam fieri posse, ut voluntas in incognitum tendere, sive sine prævia cognitione quicquam velle possit: ut docet S. D. a. 1. juxta commune axioma: *Nil volitum, quin præcognitum:* & *Ignoti nulla cupido.* Et D. Aug. l. 8 de Trin. c. 4. *Nullo modo potest amari ignotum, licet possit sciri, quod non diligitur.* Et l. 10. c. 2. *Rem prorsus ignotam nemo diligere potest.* Ratio ex dictis est: Implicat voluntatem vitaliter operari, priusquam habeat objectum, à quo moveatur &

specificetur: sed absque prævia cognitione non habet objectum: ergo. Min. probatur: Objectum voluntatis est bonum determinatum objective alliciens, & ad certam speciem objective determinans: sed hoc non est bonum incognitum: neque bonum aliter alliciat & ad hanc speciem actus determinat, nisi quia est ab intellectu propositum sub ratione convenientis: ergo.

Unde non sunt audiendi, qui ex eo quod Mystici Theologi cum S. Dionysio in 1. de Theol. myst. asserant, supremam unionem hujus vite cum DEO, fieri per doctam ignorationem & ablationem omnium operationum sensuum & intellectus, eamque idcirco appellent caliginosum amorem, ortum intellectus & inferunt, mysticum illum amorem, & ecstaticum perfectissimam dilectionis actum, quo sanctiores animæ in hæc vita DEO uniuntur, fieri absque ulla cognitione: nam, ut contra astruit comm. Scholasticæ & Mystice. teste Augustino à V. M. tr. de char. sput. 26. q. un. & Herinex in p. 2. disp. 2. q. 4. Jo. à I. M. de Theol. Myst. dub. 11. D. Dionysii, aliorumque ita loquentium mens est, quod in illo sublimi amore intellectus quietescat à negotiosa conversione ad phantasmata, conceptum, discursuumque laboriosa indagine; non autem negant, quin voluntatis actum præcat fixa quadam & tranquilla divina bonitatis contemplatio: alias certe facerimus ille actus charitatis, cum non procederet ex cognitione, neque liber esset, ac proinde nec meritorius: nec fore participatio divini, & beatifici amoris, qui secundum dicta, prævia visionem supponit.

Colliges secundò. Ad imperfectos & illectos & beratos actus voluntatis sufficere simplicem apprehensionem objecti: ad actus vero delectatos requiri judicium rationis. Ratio 1. p. est: quia potentia naturaliter inclinata ad bonum, movetur, si ipsi bonum appetibile debite representatur, sicuti objectum sensibile sub ratione convenientis vel disconvenientis, per simplicem notitiam sensus representatum sufficienter movet appetitum sensitivum: sed potest voluntati per simplicem apprehensionem representari objectum sub ratione boni sibi convenientis: ergo potest voluntas ceu appetitus naturaliter inclinatus in bonum suppositi per simplicem apprehensionem objecti moveri ad aliquos actus imperfectos & primò primos.

Neque dicas: Voluntas non potest moveri nisi sit certa de bonitate actus: sed ante judicium non est certa: ergo. Resp. negando vel dist. maj. nisi sit certa vel exercitè vel signatè, transeat: nisi sit certa signatè, seu in actu signato, nego. Sed sine judicio non est certa signatè, concedo: exercitè & ex modo tendendi, in quantum fertur in objectum sine admixtâ dubietate & incertitudine, nego min. & conseq.

Ratio 2. p. est: quia in actu libero reperitur notitia eligibilitatis unius rationis pro alia: sed ejusmodi notitia est formale judicium: ergo ad actum liberum & perfectum voluntatis requiritur judicium.

Neque dicas: Potest DEUS absque specie intermediâ determinare intellectum ad claram visionem in patria: ergo etiam posset voluntatem beatam